

3. LA METODOLOGIA DE L'ANÀLISI ESTRATÈGICA

Un cop es coneix el què, el comandament públic es troba davant el repte d'establir les estratègies d'acció que seguirà per **materialitzar** el PAM en accions quantificables i mesurables.

Aquesta necessitat l'endinsa en un procés de prospectiva dirigit a conèixer en profunditat la realitat sobre la qual vol i pot incidir, per tal d'arribar a concretar les accions més adients que:

- Augmentin el valor públic.
- S'alineïn amb la voluntat política.
- Impliquin els/les empleats/ades públics i públiques.

3.1. CONCEPTUALITZACIÓ DE LA METODOLOGIA

El comandament públic té el repte de conèixer en profunditat les amenaces i oportunitats que envolten el seu àmbit d'actuació i que poden convertir-se en factors crítics per assolir les línies establertes en el PAM, així com les fortaleses i debilitats del seu àmbit organitzatiu per avaluar la capacitat interna per fer-los front.

Cita

Les diagnosi internes i externes han de permetre, tal com s'assenyala en els Documents de Prospectiva i Estratègia (2002):

- "Identificar els punts forts i d'un més gran impacte potencial.
- Recollir dades de suport per als plantejaments estratègics importants.
- Documentar les possibles raons per a la importància d'aquests plantejaments.
- Identificar vies alternatives per afrontar els mateixos temes".

Així doncs, el comandament públic ha de tenir en compte que l'anàlisi interna i externa permet identificar la posició, els funcionaments, els problemes i les potencialitats del seu àmbit organitzatiu o del territori sobre el qual actua per portar endavant i materialitzar les línies recollides en el PAM en plans, projectes o actuacions concretes.

Atenció

El primer pas per desenvolupar una anàlisi interna o externa és analitzar en profunditat el PAM per identificar exactament les línies estratègiques que són d'aplicació.

Per exemple, l'Equip de Govern de l'Ajuntament de Sant Boi, per al període 2008-2011, va definir com a línies estratègiques en el PAM les següents:

Trobaràs aquesta informació de l'Ajuntament de Sant Boi desenvolupada en profunditat a:
<http://www.santboi.cat/pamweb/>

- “Aprofitar les potencialitats i oportunitats que tenim com a ciutat per transformar i posar en valor el nostre territori, generant riquesa per al municipi per tal de millorar la qualitat de vida de la nostra ciutadania.
- Impulsar la governança entesa com a una nova manera de governar basada en el lideratge estratègic de la ciutat, la complicitat dels agents socials i econòmics i la resta d'administracions, la participació activa de la ciutadania i la qualitat democràtica; concebre la seguretat ciutadana com a garantia per a l'exercici dels nostres drets i deures en llibertat, i potenciar la generació de riquesa i la igualtat d'oportunitats per fer de Sant Boi una ciutat emprenedora i cohesionada.
- L'ordenació, la gestió i el manteniment del territori, mitjançant els instruments urbanístics, d'execució d'obres i adscripció de recursos al territori, per a la població de Sant Boi per tal de proveir-li un entorn de desenvolupament equilibrat i de qualitat.
- Facilitar el desenvolupament de les persones i de la comunitat en el procés de construcció del projecte vital individual i col·lectiu de tots els ciutadans i totes les ciutadanes de Sant Boi mitjançant la continuïtat d'un Sistema de Serveis Locals de Benestar i Ciutadania, on el disseny i la gestió de polítiques educatives, socials, culturals, esportives i de salut, la complicitat i corresponsabilitat amb els diferents serveis locals (iniciativa social, iniciativa mercantil i altres administracions) que intervenen a la ciutat, i els principis rectors de la proximitat, la participació, la transversalitat, el treball en xarxa, la gestió de la diversitat de la societat, l'orientació en el cycle vital de les persones i en aquelles temàtiques que donen resposta a la falta d'igualtat d'oportunitats, seran els eixos vertebradors per tal de millorar la cohesió social i territorial, el benestar personal i comunitari, la qualitat de vida, la convivència, el civisme i el nivell educatiu de la ciutat.
- Donar suport a la resta d'àrees de l'ajuntament a fi i efecte de poder realitzar una gestió més eficaç i eficient, i d'acord amb la legislació. Facilitar la informació adient als òrgans de govern i a la direcció tècnica per a la presa de decisions”.

Atenció

S'ha assimilat el concepte de *línia estratègica* al de *missió d'àmbit* ja que, tot i que la denominació és diferent, el concepte desenvolupat és el mateix.

Un comandament de Serveis Socials hauria d'analitzar el **context** i les **capacitats internes** per portar endavant la línia “Facilitar el desenvolupament de les persones i de la comunitat en el procés de construcció del projecte vital individual i col·lectiu de tots els ciutadans i totes les ciutadanes de Sant Boi mitjançant la con-

tinuïtat d'un Sistema de Serveis Locals de Benestar i Ciutadania, on el disseny i la gestió de polítiques educatives, socials, culturals, esportives i de salut, la complicitat i corresponsabilitat amb els diferents serveis locals (iniciativa social, iniciativa mercantil i altres administracions) que intervenen a la ciutat, i els principis rectors de la proximitat, la participació, la transversalitat, el treball en xarxa, la gestió de la diversitat de la societat, l'orientació en el cicle vital de les persones i en aquelles temàtiques que donen resposta a la falta d'igualtat d'oportunitats, seran els eixos vertebradors per tal de millorar la cohesió social i territorial, el benestar personal i comunitari, la qualitat de vida, la convivència, el civisme i el nivell educatiu de la ciutat".

Un cop identificada, revisaria els **objectius estratègics** que la concreten, amb especial atenció a aquells de responsabilitat directa. En aquest cas, per exemple, s'hi troba l'objectiu de: "Contribuir, en l'àmbit de les competències municipals, a la consolidació, la millora i al desenvolupament del sistema públic de serveis socials locals, juntament amb la Generalitat i la iniciativa social, en el marc de la nova Llei de Serveis Socials, del seu desplegament reglamentari, i del nou model de conveni interadministratiu".

La conceptualització serveix per conèixer en profunditat què és un procés d'anàlisi estratègica.

A partir d'aquí, hauria de pensar quins són els **elements clau** que amenacen o debiliten la consolidació, la millora i el desenvolupament del sistema públic de serveis socials locals, la coordinació amb els altres actors del sistema i les prescripcions normatives.

3.2. L'EINA DAFO

Una de les eines més importants de què disposa el comandament públic per diagnosticar és l'anàlisi de debilitats, d'amenaques, de fortaleces i d'oportunitats (DAFO) (Martí, 2006).

Pots consultar aquesta eina a: http://www.diba.es/participacio/fitxers/publicacions_papers/17papers.pdf

L'anàlisi DAFO permet posar en relació els factors externs que afecten el seu àmbit organitzatiu, i la seva capacitat de resposta davant dels reptes i de les oportunitats plantejades, per tal de valorar la utilitat de les forces i els *handicaps* derivats de les debilitats respecte als elements crítics que envolten i als quals s'enfronta l'organització.

Aquesta eina es representa operativament mitjançant un quadre de doble entrada com mostra el quadre 3.

Factors interns	Factors externs
Debilitats.	Amenaces.
Fortaleces.	Oportunitats.

Quadre 3. Representació gràfica DAFO

Els factors interns fan referència a les debilitats i a les fortaleces del seu àmbit organitzatiu a l'hora d'enfrontar-se als elements crítics externs. Els factors externs tenen relació amb les oportunitats i les amenaces que envolten i afecten el seu àmbit organitzatiu.

Seguint amb l'exemple anterior, el comandament públic podria arribar a construir un DAFO similar al del quadre 4.

Participació ciutadana	
Factors interns	Factors externs
Debilitats	Amenaces
• Alt temps d'espera en el servei EBAS. • Dificultats en l'equip tècnic per donar respostes a usuaris/àries en situacions dramàtiques. • Etc.	• Augment de la taxa d'atur al municipi. • Increment del nombre de persones que es considera que viu sota el llindar de la pobresa.
Fortaleses	Oportunitats
• Motivació de l'equip tècnic per endegar projectes comunitaris preventius. • Existència d'un protocol de derivació de menors a la DGAIA. • Etc.	• La nova Llei de Serveis Socials farà possible un augment del suport de la Generalitat per a la contractació de personal d'atenció a l'EBAS i generar programes. • La Diputació ofereix supervisió externa de casos. • Etc.

Quadre 4. Exemple de matriu DAFO

Un cop elaborat, el comandament públic ha de conèixer quins són els elements més rellevants, importants i prioritaris.

Atenció

La presentació de l'eina DAFO equival a la de l'instrument tècnic clau per ordenar i classificar les variables d'anàlisi estratègica.

3.3. MÈTODE D'ANÀLISI INTERNA: COM I QUI?

L'anàlisi interna de l'organització, tal i com ja s'ha avançat, identifica les debilitats i les fortaleses del seu àmbit organitzatiu a l'hora d'enfrontar-se als elements crítics externs.

Les febleses o debilitats corresponen a les limitacions internes del seu àmbit i que el situen en una posició desfavorable o de vulnerabilitat. Les fortaleses, al seu torn, corresponen a aspectes favorables del seu àmbit organitzatiu, que la posicionen en condicions de respondre de manera eficaç davant d'una oportunitat o una amenaça externa.